

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

ARTISTA CURADOR

María García Ruiz

Professor Responsable: María García Ruiz

Grup: 1

Codi: 105750

Crèdits: 6 ECTS

Curs:

Semestre: 2

Tipologia: Optativa

Matèria: Cultura del Disseny

Horaris:

Grup	Horaris	Professor
1	12:00 - 15:00	María García Ruiz

Eina Centre Universitari
Fundació Eina
Disseny Art Barcelona

Passeig Santa Eulàlia 25
08017 Barcelona T+34 932 030 923
info@eina.cat www.eina.cat

Índex de la Guia Docent

Presentació de l'assignatura

Recomanacions

Continguts

Metodologia

Avaluació

Bibliografia i Recursos

Resultats d'Aprenentatge

Presentació de l'assignatura

Breu descripció:

En aquesta assignatura optativa s'ofereix una introducció a la pràctica artística contemporània i a la curadoria d'exposicions ja siguin d'art, disseny o arquitectura. Les exposicions són activitats col·lectives on hi conflueixen múltiples agents dels camps del disseny i l'art. A través d'estudis de cas, visites, lectures i converses amb curadores i artistes es convidarà a pensar sobre el fet expositiu i sobre el treball amb els múltiples mitjans de la pràctica artística actual.

Així mateix, la introducció al pensament curatorial permetrà generar en l'alumnat una metodologia crítica de disseny a través de l'establiment de relacions i genealogies singulars a partir del treball i interessos propis.

Objectius Formatius:

Conèixer les principals tendències expositives en art i disseny, així com els discursos que les generen

Reconèixer les institucions culturals i agents que donen forma a una exposició

Desenvolupar una capacitat analítica i crítica sobre casos d'estudi concrets

Plantejar un projecte artístic/curatorial

Recomanacions

Dirigida a tots els estudiants indistintament de la menció. És recomanable, encara que no obligatori, haver realitzat l'assignatura de tercer curs Disseny i art contemporanis

Continguts i Metodologia

Breu descripció:

Aquesta assignatura parteix de l'entesa de l'exposició com a mitjà artístic per establir una reflexió col·lectiva sobre la qüestió del "mitjà" en art i disseny, i, a partir d'aquí, poder fer un projecte basat en interessos propis. S'estudiaran casos històrics rellevants que en el seu moment van redefinir l'exposició com a mitjà artístic i les condicions curatorials en relació amb l'art i el disseny. Es desplegarà una constel·lació de pràctiques artístiques i curatorials contemporànies i també es faran visites a exposicions actuals a la ciutat de Barcelona per explorar les línies d'interès, tendències i discursos que les travessen i que van més enllà del teixit local.

Metodologia docent:

La metodologia docent es desenvolupa en tres línies que s'aniran entrelaçant al llarg del curs:

1. Apropament teòric. Es llegiran textos, es faran activitats en grup, es xerrarà amb convidats externes, etc. D'aquesta manera, es planteja abordar una introducció a les pràctiques artístiques i curatorials contemporànies
2. Estudis de casos pràctics. Es faran visites a exposicions i s'incentivarà la capacitat analítica i crítica respecte a aquestes, tant amb els discursos com amb els desplegaments espacials i gràfics
3. Realització d'un projecte artístic/curatorial en diferents fases, que vaja aplicant allò que s'ha après en les altres dues línies i alhora s'articuli amb els interessos de l'alumnat participant

Activitats formatives:

Presentació de continguts amb suport visual i audiovisual, incentivant la participació

Recerca per part dels estudiants, presentació i debat de casos d'estudi

Lectura i debats sobre textos escollits

Visites a exposicions, activitats relacionades amb anàlisi i crítica

Presentacions de convidats/des externs/es

Realització d'un projecte expositiu en les múltiples dimensions

Avaluació

Normativa general d'avaluació

Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0. Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.

La menció de matrícula d'honor es pot atorgar a l'alumnat que tingui una qualificació igual o superior a 9,0. El nombre de matrícules d'honor que s'atorgui no pot ser superior al cinc per cent de persones matriculades en una assignatura en el període acadèmic corresponent, excepte si el total de persones matriculades és inferior a vint, en el qual cas es pot atorgar una sola matrícula d'honor.

Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Cada assignatura definirà l'ús d'eines d'IA generativa en les activitats avaluable segons un dels tres nivells següents: ús no permès; ús restringit a tasques concretes indicades pel professorat; o ús permès com a part del procés de treball, sempre que sigui declarat i justificat.

Quan la IA hagi intervingut de manera rellevant en una activitat avaluable, l'estudiant haurà de declarar quina eina ha utilitzat, amb quina finalitat, en quina fase del treball i quina revisió, selecció o transformació ha realitzat posteriorment.

Sistema avaluació continua

El sistema d'avaluació d'EINA i de la UAB és d'avaluació continuada, l'objectiu de la qual és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

El procés d'avaluació continuada ha d'incloure un mínim de tres activitats avaluatives, de dues tipologies diferents, distribuïdes al llarg del curs, cap de les quals pot representar més del 50% de la qualificació final.

El sistema d'avaluació continuada es farà efectiu a través de les proves següents:

40% Participació a l'assignatura. Assistència, participació en debats i activitats proposades, lectures, presentacions, etc. Treball individual i en grups. Pel caràcter d'aplicació pràctica i continuada al llarg de tot el semestre, aquesta prova no serà reavaluable.

PROVA 2/

40% Projecte artístic/curatorial. Es podrà fer en grups de fins a 3 persones. Prova reavaluable.

PROVA 3/

20% Escriptura curatorial sobre el propi projecte. Prova reavaluable.

La nota final serà el resultat de la mitjana ponderada de les tres proves d'avaluació, havent d'haver obtingut almenys un 3 sobre 10 en totes les proves per poder fer la mitjana i per poder accedir a la reavaluació.

Procés de revisió

Es realitzarà en els terminis previstos al curs vigent

Resultats d'aprenentatge de la matèria

Coneixements

Descriure els agents socials que participen a les indústries culturals, definint les seves funcions i interaccions en les seves diferents contextos. (KT01)

Distingir les característiques i funcions de les diferents institucions presents a l'àmbit de la cultura del disseny i les indústries culturals. (KT06)

Habilitats

Aplicar conceptes bàsics d'història i teoria del disseny i analitzar de manera crítica objectes, discursos i pràctiques, a partir de fonts bibliogràfiques. (ST10)

Debatre críticament els cànons i els criteris d'avaluació establerts en la cultura del disseny, amb una atenció especial a la perspectiva de gènere. (ST12)

Competències

Elaborar un assaig a partir d'una pregunta fonamentada sobre la cultura del disseny, integrant la capacitat d'argumentació, d'estructuració de continguts i d'ús adequat de referències documentals. (CT06)

Resultats d'aprenentatge de la titulació

Coneixements

Respondre a qüestions globals en relació amb el camp de coneixement del disseny i l'art, de les indústries culturals, el seu entorn institucional i els agents que intervenen en aquests.

Referenciar correctament les fonts documentals, la bibliografia necessària i el coneixement de l'entorn patrimonial tant per a la projecció com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny i/o l'art.

Habilitats

Detectar problemes de disseny a partir de l'anàlisi d'objectes, elements de comunicació gràfica i espais amb una visió situada en el marc de la contemporaneïtat, l'accessibilitat universal i la igualtat d'oportunitats.

Proposar solucions a problemes de disseny (o altres àmbits en els quals el disseny pugui aportar respostes) amb claredat i referint el vocabulari específic de l'àrea, així com les tècniques d'expressió i representació adequades.

Utilitzar mitjans informàtics i tecnologies digitals concordes amb els processos de creació i

projectació en l'àmbit del disseny

Aplicar criteris i valors ètics i estètics a la pràctica del disseny, considerant les dimensions formals dels entorns i la seva diversitat.

Adequar els llenguatges plàstics, l'ús dels mitjans i les tècniques artístiques a les intencions comunicatives de cada projecte de disseny.

Emetre judicis de valor respecte a projectes de disseny, interpretant les dades i justificant la seva anàlisi crítica sobre la base dels coneixements adquirits sobre la comunicació gràfica, els espais i els objectes, així com als textos de referència..

Investigar amb esperit crític en l'àmbit del disseny i les seves disciplines afins, tenint en compte la innovació, l'experimentació i la constant renovació de les indústries culturals, així com els drets fonamentals i els valors democràtics i d'igualtat.

Sintetitzar coneixements de diverses fonts i procedències (estudis, treballs de camp, bibliografia, observacions directes o experiències de caràcter pràctic) ja siguin de l'àmbit del disseny com d'altres afins i/o auxiliars i disciplines afins pròpies de les indústries culturals.

Avaluar la viabilitat social, econòmica, ambiental i tecnològica d'un projecte de disseny, incorporant la perspectiva de gènere i la diversitat com a criteris analítics clau, i garantint el respecte als drets fonamentals, la sostenibilitat i els valors democràtics.

Competències

Gestionar, amb capacitat d'adaptació, el desenvolupament de projectes de disseny de manera individual o en equip, en el marc de les organitzacions empresarials i institucions en què es produeixen.

Gestionar tasques relacionades amb el disseny de manera autònoma, planificant i organitzant els temps i els processos en el marc d'un encàrrec professional i/o acadèmic.

Aplicar el coneixement adquirit a la resolució de projectes de disseny i art amb una execució professional que tingui en consideració a la diversitat d'usuaris i/o receptors.

Bibliografia i Recursos

Bibliografia general:

Altshuler, B. (2013). Biennials and beyond. 1962–2002. Phaidon.

Badovinac, Z. (2022). Unannounced Voices. Curatorial Practice and Changing Institutions. Sternberg Press

Bassas, X. (Ed.). (2016). Genealogies curatorials. 26 comissaris/àries en diàleg. Cassimir.

Bismarck, B. von, Schaffaff, J., & Weski, T. (2012). Cultures of the curatorial. Sternberg Press.

Canela, J., & Calvo Ulloa, Á. (2021). Des del curatorial. Converses, experiències i afectes. Consonni.

Filipovic, E. (2018). The artist as curator: An anthology. Walther König.

Gardner, A., & Green, C. (2016). Biennials, triennials, and Documenta: The exhibitions that created contemporary art. Wiley-Blackwell.

Greenberg, R., Ferguson, B., & Nairne, S. (Eds.). (1996). Thinking about exhibitions. Routledge.

Guasch, AM (Ed.). (1997). L'art del segle XX a les seves exposicions. 1945–1995. Edicions del Serbal.

Hoffmann, J. (Ed.). (2013). Tingles fonamental questions of curating. Mousse Publishing.

Hoffmann, J. (2014). Show time: The 50 most influential exhibitions of contemporary art. DAP/Distributed Art Publishers.

Hoffmann, J. (2015). (Curating) From A to Z. JRP | Ringier.

Jeffery, C. (2016). The artist as curator. Intellect Ltd.

Foster, H. (2011). El complex art-arquitectura. Editorial Turner

Obrist, HU (2008). A Brief History of Curating. JRP | Ringer's i Les Presses du Réel

Obrist, HU (2010). Una breu història del comissariat (Trad.). Èxit.

Obrist, HU (2015). Ways of curating. Penguin Random House.

O'Neill, P. (2016). Cultura de curació i cura de cultura(s). The MIT Press.

Soh Bejeng Ndikung, B. (2023). Pidginization es Curatorial Method. Messing with Languages and Praxes of Curating. Sternberg Press

VV.AA. (2008). Impàs 8. L'exposició com a dispositiu. Centre d'Art la Panera.

Recursos:

Centre d'Estudis i Documentació del MACBA:

<https://www.macba.cat/es/aprender-investigar/centro-estudios-documentacion>

Centre de Documentació del Dhub - Museu del Disseny:

<https://ajuntament.barcelona.cat/museudeldisseny/es/centredoc>

Publicacions Manifesta:

<https://manifesta.org/publications>

Revista E-Flux:

<https://www.e-flux.com/>